

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	51.
Nastavna cjelina / tema	VI. SAKRAMENTI – ISUS MEĐU NAMA
Nastavna jedinica / podtema	3. Sedam svetih sakramenata

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV B.6.2. Učenik prepoznaje u Isusu Kristu Osloboditelja koji riječima i djelima pokazuje istinski put slobode i spasenja.

OŠ KV B.6.3. Učenik otkriva u Božjoj riječi, sakramentima i životu Crkve njezino božansko i ljudsko poslanje, različite darove i službe te Marijino posebno mjesto u Crkvi.

OŠ KV B.6.3. Učenik navodi i analizira obilježja, znakove i značenje sakramenata inicijacije i svetoga reda.

Ključni pojmovi	sedam sakramenata, inicijacija, ozdravljenje, služenje zajednici, vidljivi znak, milost, sveti red
Središnje / problemsko pitanje	Kako sedam sakramenata prati važne trenutke života i po vidljivim znakovima daruje Božju milost?
Nastavne metode	razgovor, lov na dokaz u tekstu, čitanje i tumačenje, razvrstavanje, rad s fotografijama i crkvenim tekstom, tablični prikaz, problemski zadatci, crtanje, poučna priča, formativna provjera, digitalni zadatci
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama, mješoviti rad
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 66–67, radna bilježnica, str. 96–99, digitalni udžbenik, bilježnica, kartice, projektor / pametna ploča, papir i bojice
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti: uku B.2.4.; Hrvatski jezik: OŠ HJ A.6.1., OŠ HJ A.6.2.; Likovna kultura: OŠ LK A.6.2.; Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: praćenje razvrstavanja sedam sakramenata, povezivanja s važnim životnim trenucima, razlikovanja vidljivoga i nevidljivoga, razumijevanja svetoga reda i formativne provjere.

Vrednovanje kao učenje: samoprocjena učenika može li nabrojiti sedam sakramenata, razvrstati ih u tri skupine i objasniti značenje vidljivih znakova i milosti.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano vrednovanje predviđeno prema procjeni vjeroučitelja za ispitivanje 7 svetih sakramenata.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, hvala Ti što poznaješ cijeli naš život: početke, rast, pogreške, radosti, bolesti i pozive. Hvala Ti što nam u sakramentima daruješ svoju blizinu i milost. Pomozi nam razumjeti te darove i primati ih otvorena srca. Amen.

Alternativa: Učenici će u kratkoj tišini izgovoriti: „Bože, hvala Ti što si uz nas u svakom važnom trenutku života.“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošlog susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 94–95.“

Učenici će naučiti 7 svetih sakramenata napamet. Bit će ispitivani na idućem susretu.

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati definiciju sakramenta svojim riječima u najviše dvije rečenice.“

Motivacija:

Učenici promatraju fotografije sedam sakramenata iz udžbenika, str. 67. Učenici u paru pokušavaju imenovati što više prizora i uz svaki navesti jedan vidljivi znak koji uočavaju.

> KRŠTENJE

> POTVRDA

> EUHARISTIJA

> POMIRENJE

> BOLESNIČKO
POMAZANJE

> SVETI RED

> ŽENIDBA

Razgovor:

- Koliko ste različitih slavlja prepoznali? (Sedam sakramenata.)
- Koji su se vidljivi znakovi ponavljali ili isticali? (Voda, polaganje ruku, kruh i čaša, ulje, riječi / geste, prstenje i dr.)
- Zašto Crkva ima više sakramenata, a ne samo jedan? (Prate različite potrebe i važne trenutke života te daruju Božju milost.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo sedam svetih sakramenata. Posebno ćemo uočiti njihovu povezanost s važnim trenutcima života, tri skupine te vidljivi i nevidljivi dio. Istraživat ćemo: Kako sedam sakramenata prati važne trenutke života i po vidljivim znakovima daruje Božju milost?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u paru, individualni rad i zajednička provjera, 14 minuta)

Parovi dobivaju sedam „tragova“. U tekstu „Sedam svetih sakramenata“, udžbenik, str. 66-67., trebaju pronaći rečenicu ili dio rečenice koji je dokaz za svaki trag te uz trag zapisati najviše pet riječi dokaza. Nakon provjere svaki par objašnjava samo jedan trag.

Mogući dokazi: Tridentski koncil potvrdio broj sedam; krštenje – rođenje, potvrda – odrastanje itd.; inicijacija / ozdravljenje / služba zajednice; Isus je Crkvi povjerio podjelu; vidljivo – tvari, riječi, geste; nevidljivo – sam Bog i njegova milost; milost – izvanredni Božji dar po kojemu Bog daje čovjeku svoj božanski život.

Radni predložak:

TRAG	DOKAZ IZ TEKSTA
Zašto ih je sedam?	_____
Sakramenti i važni životni trenutci	_____
Tri skupine sakramenata	_____
Tko povjerava Crkvi podjelu sakramenata?	_____
Što je vidljivi dio?	_____
Što je nevidljivi dio?	_____
Što je milost?	_____

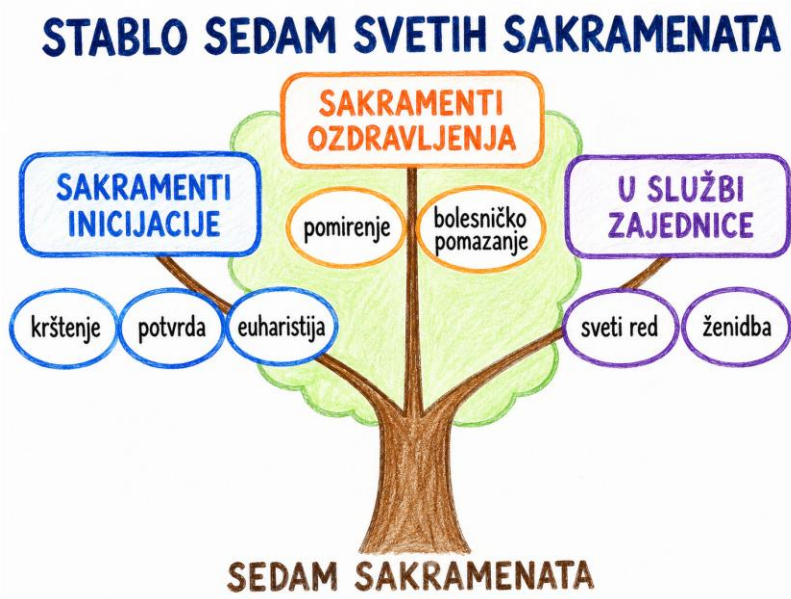
Ili:

Učenici će pročitati isti tekst i odgovoriti na pitanja.

Razgovor:

- Tko je ustanovio Crkvu i sakramente? (Isus Krist.)
- Gdje je potvrđen broj od sedam sakramenata? (Na Tridentskom koncilu u 16. stoljeću.)
- Koja tri sakramenta pripadaju inicijaciji? (Krštenje, potvrda i euharistija.)
- Koja dva pripadaju sakramentima ozdravljenja? (Pomirenje i bolesničko pomazanje.)
- Koja dva su u službi zajednice? (Sveti red i ženidba.)
- Od čega se sastoji vidljivi dio sakramenta? (Od tvari, riječi i gesti.)
- Što je nevidljiva milost? (Božji dar po kojemu Bog daje čovjeku svoj božanski život i čini ga svojim djetetom.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Kršćanski naglasak: Sedam sakramenata nisu sedam nepovezanih običaja. U različitim trenutcima života Crkva po Kristovu nalogu slavi vidljive znakove po kojima Bog čovjeku daruje milost, snagu, ozdravljenje i poslanje.

Aktivnost 2: Sakramenti i životni trenutci (individualni rad, 8 minuta)

Učenici će povezati sakrament s važnim životnim trenutkom ili svrhom kako ih opisuje udžbenik.

Rješenje: krštenje – rođenje / ulazak u Božji život; potvrda – odrastanje; euharistija – hrana duše; pomirenje – novi početak nakon pogreške i pada; bolesničko pomazanje – bolest i nemoć; sveti red – izbor životnoga poziva i služenje; ženidba – obitelj i zajednica ljubavi iz koje nastaje novi život.

Radni predložak:

SAKRAMENT	VAŽNI TRENUTAK / SVRHA
krštenje	
potvrda	
euharistija	

pomirenje	
bolesničko pomazanje	
sveti red	
ženidba	

Aktivnost 3: Tri skupine – sedam darova (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici zapisuju sedam sakramenata na male papiriće i razvrstavaju ih pod tri naslova. Nakon provjere partner mora objasniti zašto se skupina tako zove.

Rješenje: inicijacija – krštenje, potvrda, euharistija; ozdravljenje – pomirenje, bolesničko pomazanje; u službi zajednice – sveti red, ženidba.

Radni predložak:

SKUPINA SAKRAMENATA	SAKRAMENTI
Inicijacija	
Ozdravljenje	
U službi zajednice	

Aktivnost 4: Vidljivo – nevidljivo (rad u skupinama, 9 minuta)

Svaka skupina dobiva kartice s vidljivim znakovima: VODA – KRUH I VINO – ULJE – RIJEČI – GESTE te kartice s nevidljivim Božjim darovima: MILOST – BOŽJI ŽIVOT – KRISTOVA PRISUTNOST – NOVI POČETAK – SNAGA.

Učenici uz svaki vidljivi znak biraju jedan Božji dar koji im se čini najprikladnijim i kratko objašnjavaju povezanost. Nakon predstavljanja vjeroučitelj naglašava da pojedini znak ne označava samo jedan dar: u sakramentima Bog po vidljivim znakovima daruje svoju milost i djeluje u čovjekovu životu.

Rješenje:

Voda - Božji život - U krštenju započinjemo novi život s Bogom.

Kruh i vino - Kristova prisutnost - U euharistiji nam se Isus daruje.

Ulje – Snaga - Bog čovjeku daje snagu i pomoć.

Riječi – Milost - Po riječima sakramenta Bog djeluje.

Geste - Božja blizina - Geste pokazuju da Bog djeluje među nama.

Ključni zaključak: Vidljivi znak nije samo simbol. Po vidljivim znakovima sakramenta Bog stvarno djeluje i daruje svoju milost.

Radni predložak:

VIDLJIVI ZNAK	BOŽJI DAR	MOJE OBJAŠNJENJE
Voda		

Kruh i vino	_____	_____
Ulje	_____	_____
Riječi	_____	_____
Geste	_____	_____

Aktivnost 5: Promatraj sedam slavlja (individualni rad, 7 minuta)

Učenici promatraju fotografije i uz svaku zapisuju samo jedan vidljivi detalj koji primjećuju. Nakon toga uspoređuju koliko se znakovi razlikuju među sakramentima.

Moguće: krštenje – voda; potvrda – polaganje ruku / pomazanje; euharistija – kruh i čaša; pomirenje – susret sa svećenikom / riječi odrješenja; bolesničko pomazanje – ulje i pomazanje; sveti red – polaganje ruku; ženidba – bračni pristanak / prstenje.

Radni predložak:

SAKRAMENT	VIDLJIVI DETALJ KOJI OPAŽAM
Krštenje	_____
Potvrda	_____
Euharistija	_____
Pomirenje	_____
Bolesničko pomazanje	_____
Sveti red	_____

Ženidba

Aktivnost 6: Sakramenti vjere – četiri glagola (rad u skupinama, 10 minuta)

Rad u skupinama. Učenici na kopiji teksta pronalaze glagole i izraze koji govore što sakramenti čine. Svaka skupina dobiva jedan naslov: POSVEĆUJU – IZGRAĐUJU – HRANE VJERU – VODE PREMA LJUBAVI. Izdvajaju dokaz iz citata i objašnjavaju ga svojim riječima.

Moguće: sakramenti posvećuju ljude; izgrađuju Kristovo Tijelo; riječima i stvarima hrane, krijepe i izražavaju vjeru; raspoložuju vjernike za pravilno štovanje Boga i postupanje prema ljubavi.

SACROSANCTUM CONCILIUM, br. 59

»Sakramenti su usmjereni na posvećenje ljudi, na izgradnju Kristova Tijela te napokon na iskazivanje štovanja Bogu; kao znakovi oni također pripadaju u pouku. Oni ne samo da vjeru pretpostavljaju nego je riječima i stvarima hrane, krijepe i izražavaju, stoga se i nazivaju sakramentima vjere. Oni, dakako, udjeljuju milost, no njihovo slavljenje također na najbolji način raspoložuje vjernike za plodonosno primanje te milosti, za pravilno štovanje Boga te za postupanje prema ljubavi. Stoga je od najveće važnosti da vjernici lako razumiju sakramentalne znakove te da s velikim zalaganjem često primaju one sakramente koji su ustanovljeni da hrane kršćanski život.«

Radni predložak:

GLAGOL / NAGLASAK	DOKAZ IZ TEKSTA	MOJIM RIJEČIMA
POSVEĆUJU	_____	_____
IZGRAĐUJU	_____	_____
HRANE VJERU	_____	_____
VODE PREMA LJUBAVI	_____	_____

Aktivnost 7: U sigurnim rukama (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Parovi izdvajaju četiri životna glagola iz teksta iz udžbenika: SLAVIŠ – TUGUJEŠ – BRINEŠ SE – NADAŠ SE. Uz svaki pišu kako čovjeku vjera i sakramenti mogu dati snagu, bez iznošenja osobnih iskustava.

Moguće: slavlje – zahvalnost; tuga – utjeha i nada; briga – povjerenje i molitva; nada – snaga za dobro. Sakramenti daruju milost za različite životne izazove.

U svakom životnom trenutku trebaš Boga, kada slaviš i kada tuguješ, kada se brineš i kada se nadaš. Baš kao što dijete treba pomoć roditelja, tako i mi trebamo Božju pomoć. Bog najbolje poznaje čovjeka i zato mu nudi milosti koje mu daju potrebnu snagu za sve životne izazove. On se pobrinuo za sve. Ti si u sigurnim rukama, voljen i zaštićen. Važno je samo da si u milosti. To ti pružaju sakramenti.

Radni predložak:

ŽIVOTNI TRENUTAK	ŠTO VJERA I SAKRAMENTI DARUJU?
SLAVIM	_____
TUGUJEM	_____
BRINEM SE	_____
NADAM SE	_____

Aktivnost 8: „Bog je tu“ – zapazi znak (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će napisati jedan primjer vidljivoga sakramentalnog znaka koji čovjeku pomaže zapaziti Božju blizinu i jednu rečenicu o tome zašto je pažnja vjernika važna.

Moguće: voda krštenja, kruh i čaša euharistije, ulje pomazanja, riječi odrješenja. Znak postaje razumljiv kada ga vjernik prima s vjerom i spremnošću.

TOMISLAV IVANČIĆ, hrvatski katolički svećenik i teolog

»Bog je tu, i tako je malo potrebno da Ga zapazimo.«

Radni predložak:

VIDLJIVI SAKRAMENTALNI ZNAK	KAKO POMAŽE ZAPAZITI BOŽJU BLIZINU?
-----------------------------	-------------------------------------

--	---

Aktivnost 9: Sveti red – služenje zajednici *(rad u skupinama, 10 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici u tekstu pronalaze odgovore na četiri pitanja: TKO? ŠTO ČINE? KADA JE ISUS UTEMELJIO SAKRAMENT? TKO JE DJELITELJ? Izvjestitelj čita samo odgovore, a druga skupina provjerava jesu li potkrijepljeni tekstem.

Rješenje: papu, biskupe, svećenike i đakone tekst navodi kao predvoditelje; sveti red omogućuje upravljanje zajednicom, propovijedanje, naučavanje i posvećivanje dijeljenjem sakramenata; povezan je s Velikim četvrtkom i Posljednjom večerom; djelitelj je biskup.

SVETI RED, digitalni udžbenik
Crkva kao Božji narod, i kao zajednica onih koji vjeruju u Isusa Krista, ima i svoje predvoditelje papu, biskupe, svećenike i đakone. Oni su primili sakrament svetog reda koji im omogućuje da upravljaju zajednicom, propovijedaju i naučavaju te posvećuju dijeleći sakramente. Isus Krist je utemeljio ovaj sakrament na Veliki četvrtak na Posljednjoj večeri kada je apostolima ostavio zadaću da slave euharistiju „Njemu na spomen“ (Lk 22,19). Tada je zapravo upunomoćio dvanaestoricu apostola da nastave njegovo djelo. Nakon Kristove smrti oni postaju posrednici između Boga i ljudi. Djelitelj ovog sakramenta je biskup.

Radni predložak:

PITANJE	ODGOVOR IZ TEKSTA
TKO su predvoditelji?	
ŠTO ČINE?	
KADA je Isus utemeljio sveti red?	
TKO je djelitelj?	

Aktivnost 10: Koliko puta se primaju? (rad u paru, 9 minuta)

Rad u paru. Učenici iz digitalnoga teksta izdvajaju sakramente koji utiskuju neizbrisiv trag i one koji se mogu primiti više puta. Posebno bilježe napomenu uz ženidbu.

Pitanja iz udžbenika za osobno razmišljanje, bez javnoga izjašnjavanja: „Koje sam sakramente ja do sada primio?“ i „Koje sakramente mogu primiti više puta?“ Učenici ne trebaju dijeliti osobne odgovore; drugo pitanje zatim provjeravaju prema tekstu.

Rješenje prema digitalnom tekstu: samo jednom – krštenje, potvrda, sveti red; više puta – euharistija, pomirenje, bolesničko pomazanje; ženidba se prima jednom, a nakon smrti bračnoga druga osoba može ponovno sklopiti sakramentalnu ženidbu.

PRIMANJE SAKRAMENATA, digitalni udžbenik

Neke sakramente možemo primiti samo jednom jer utiskuju neizbrisiv trag. To su: krštenje, potvrda i sv. red.

Ostale sakramente možemo primiti više puta.

Euharistiju možemo primiti svakodnevno ukoliko smo čistog srca i bez teškoga grijeha.

Pomirenje možemo primiti nekoliko puta godišnje ili kad god osjetimo potrebu.

Bolesničko pomazanje možemo primiti više puta, kad smo teže bolesni, prije neke operacije ili pred smrt.

Sakrament ženidbe primamo jednom, no ukoliko bračni drug umre, osoba može ponovno primiti sakrament ženidbe jer se obećava: dok nas smrt ne rastavi.

Radni predložak:

SAKRAMENT	PRIMA SE	NAPOMENA
Krštenje	_____	_____
Potvrda	_____	_____
Euharistija	_____	_____
Pomirenje	_____	_____

Bolesničko pomazanje	_____	_____
Sveti red	_____	_____
Ženidba	_____	_____

Aktivnost 11: Velika tablica sedam sakramenata (individualni rad, 12 minuta)

Učenici će za svaki sakrament upisati važni trenutak / svrhu, jedan vidljivi znak i podatak prima li se jednom ili više puta. Tablica se može dovršavati postupno tijekom sata.

Rješenje: krštenje – rođenje / ulazak u Božji život – voda – jednom; potvrda – odrastanje / učvršćenje – polaganje ruku i pomazanje – jednom; euharistija – hrana duše – kruh i vino – više puta; pomirenje – novi početak – riječi odrješenja / znak križa – više puta; bolesničko pomazanje – bolest i nemoć – ulje / pomazanje – više puta; sveti red – služenje Crkvi – polaganje ruku – jednom; ženidba – zajednica ljubavi / obitelj – bračni pristanak i prstenje – jednom, uz napomenu iz digitalnoga teksta o smrti bračnoga druga.

Radni predložak:

SAKRAMENT	VAŽNI TRENUTAK / SVRHA	VIDLJIVI ZNAK	PRIMA SE
krštenje	_____	_____	_____
potvrda	_____	_____	_____
euharistija	_____	_____	_____
pomirenje	_____	_____	_____
bolesničko pomazanje	_____	_____	_____
sveti red	_____	_____	_____
ženidba	_____	_____	_____

Aktivnost 12: Biblijski tragovi sakramenata (rad u skupinama, 10 minuta)

Rad u skupinama. Učenici povezuju sedam biblijskih redaka s margine stranice s odgovarajućim sakramentom. Nakon povezivanja svaka skupina bira jedan redak i objašnjava koji vidljivi znak ili događaj iz sakramenta priziva.

Rješenje: Mt 28,19 – krštenje; Iv 14,23–26 – potvrda; Lk 22,19 „Ovo je tijelo moje...” – euharistija; Iv 20,21–23 – pomirenje; Jak 5,14 – bolesničko pomazanje; Lk 22,19–20 „Ovo činite meni na spomen” – sveti red; Mt 19,6 – ženidba.

BIBLIJSKI REDAK	SAKRAMENT
»Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga...« (Mt 28,19)	_____
»Branitelj – Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime, poučavat će vas o svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja rekoh.« (Iv 14,23–26)	_____
»Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje.« (Lk 22,19)	_____
»Kojima otpustite grijehe, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.« (Iv 20,21–23)	_____
»Boluje li tko među vama? Neka dozove starješine Crkve!« (Jak 5,14)	_____
»Ovo činite meni na spomen.« (Lk 22,19–20)	_____
»Što, dakle, Bog združi, čovjek neka ne rastavlja.« (Mt 19,6)	_____

Aktivnost 13: Sedam prozora – sedam sakramenata *(individualni rad – crtanje bojicama, 9 minuta)*

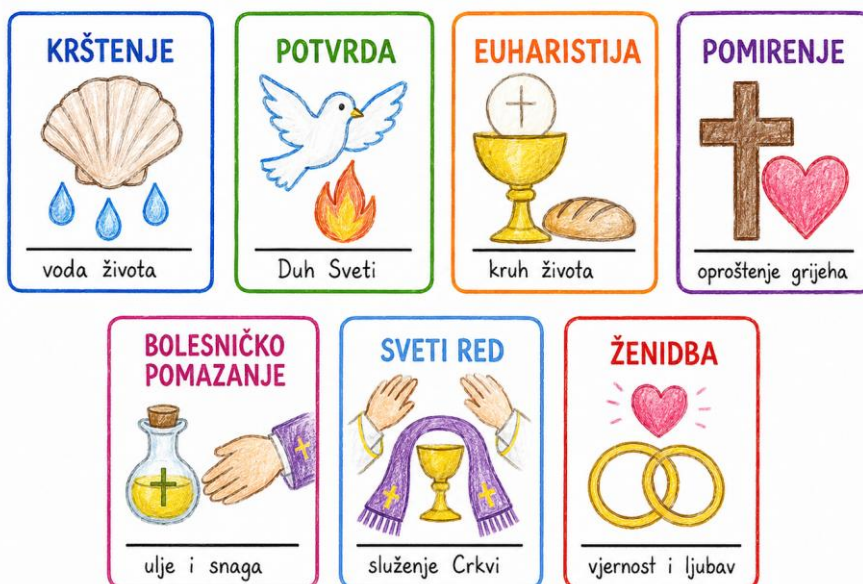
Učenici će u sedam „prozora“ nacrtati po jedan jednostavan simbol za svaki sakrament. Ispod svakoga crteža pišu najviše tri riječi. Simbol mora biti povezan s vidljivim znakom ili svrhom sakramenta.

SEDAM PROZORA – SEDAM SAKRAMENATA

KRŠTENJE _____	POTVRDA _____	EUHARISTIJA _____	POMIRENJE _____
BOLESNIČKO POMAZANJE _____	SVETI RED _____	ŽENIDBA _____	

Mogući primjer rješenja:

SEDAM PROZORA – SEDAM SAKRAMENATA

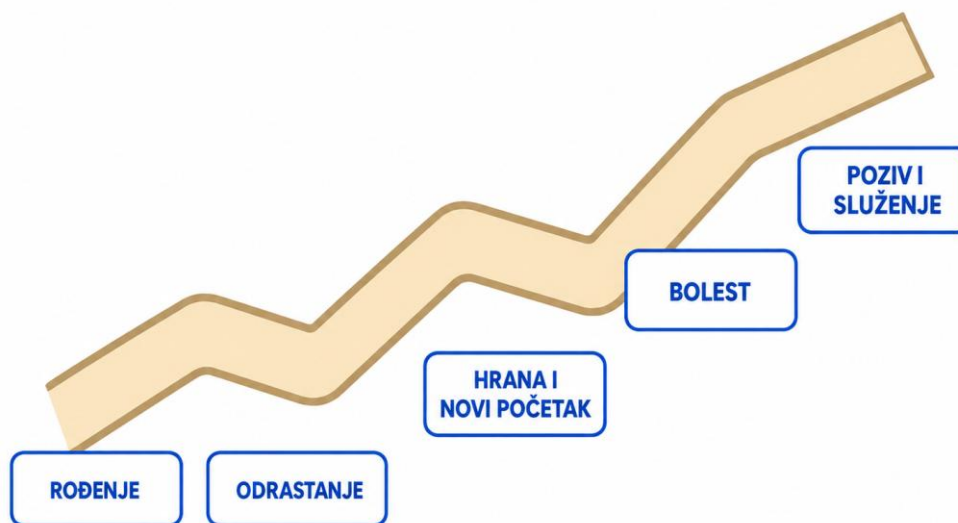

Aktivnost 14: Put života i Božja pomoć (individualni rad – crtanje bojicama, 10 minuta)

Učenici će uz vijugavi put života smjestiti sedam sakramenata uz odgovarajuće životne trenutke: rođenje, odrastanje, duhovna hrana, novi početak, bolest, poziv na služenje i obitelj. Uz svaki crtaju mali simbol, a na kraju puta pišu: „Bog je uz čovjeka.“

PUT ŽIVOTA I BOŽJA POMOĆ U SAKRAMENTIMA

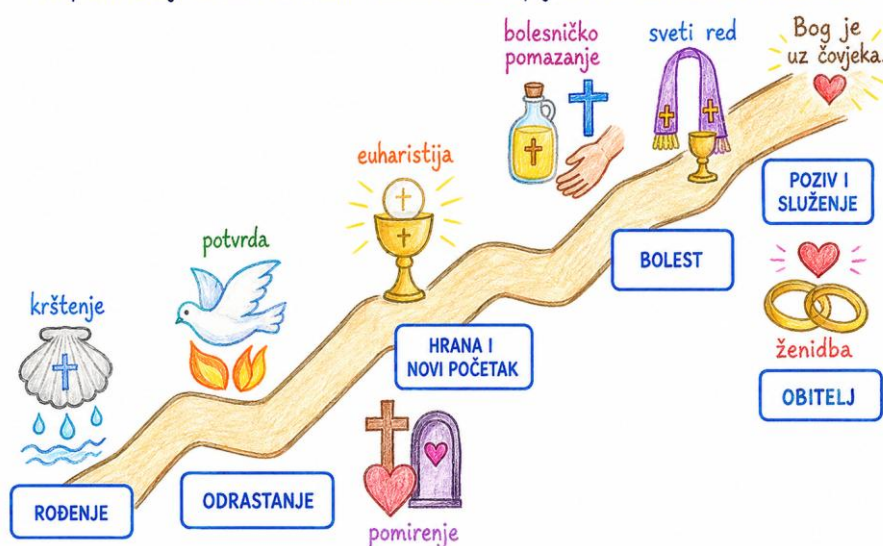
Uz put nacrtaj simbole svih sedam sakramenata i spoji ih s važnim životnim trenutcima.

Mogući primjer rješenja:

PUT ŽIVOTA I BOŽJA POMOĆ U SAKRAMENTIMA

Uz put nacrtaj simbole svih sedam sakramenata i spoji ih s važnim životnim trenutcima.

Aktivnost 15: Poučna priča (frontalni rad i razgovor, 7 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Sedam fotografija na polici

U obiteljskom albumu Marko je pronašao fotografije koje su izgledale sasvim različito: beba kraj krstionice, djevojka s kumom na potvrdi, obitelj na misi, čovjek u razgovoru sa svećenikom, bolesna baka uz molitvu, ređenje mladoga svećenika i vjenčanje. Pitao je baku zašto se toliko važnih događaja slavi u crkvi. Baka mu je rekla: „Zato što Bog nije uz nas samo u jednom trenutku. On prati čovjeka kroz cijeli život.“ Marko je fotografije posložio redom i primijetio da se neke stvari mogu vidjeti – voda, ulje, kruh, ruke, prstenje – a ono najvažnije ne može se fotografirati. „Milost?“, pitao je. „Da“, odgovorila je baka. „Božji dar ne stane u fotografiju, ali sakramentalni znakovi pomažu nam primiti i slaviti ono što Bog čini.“ Marko je ispod albuma napisao: „Sedam znakova, jedan Bog koji ostaje blizu.“

Razgovor:

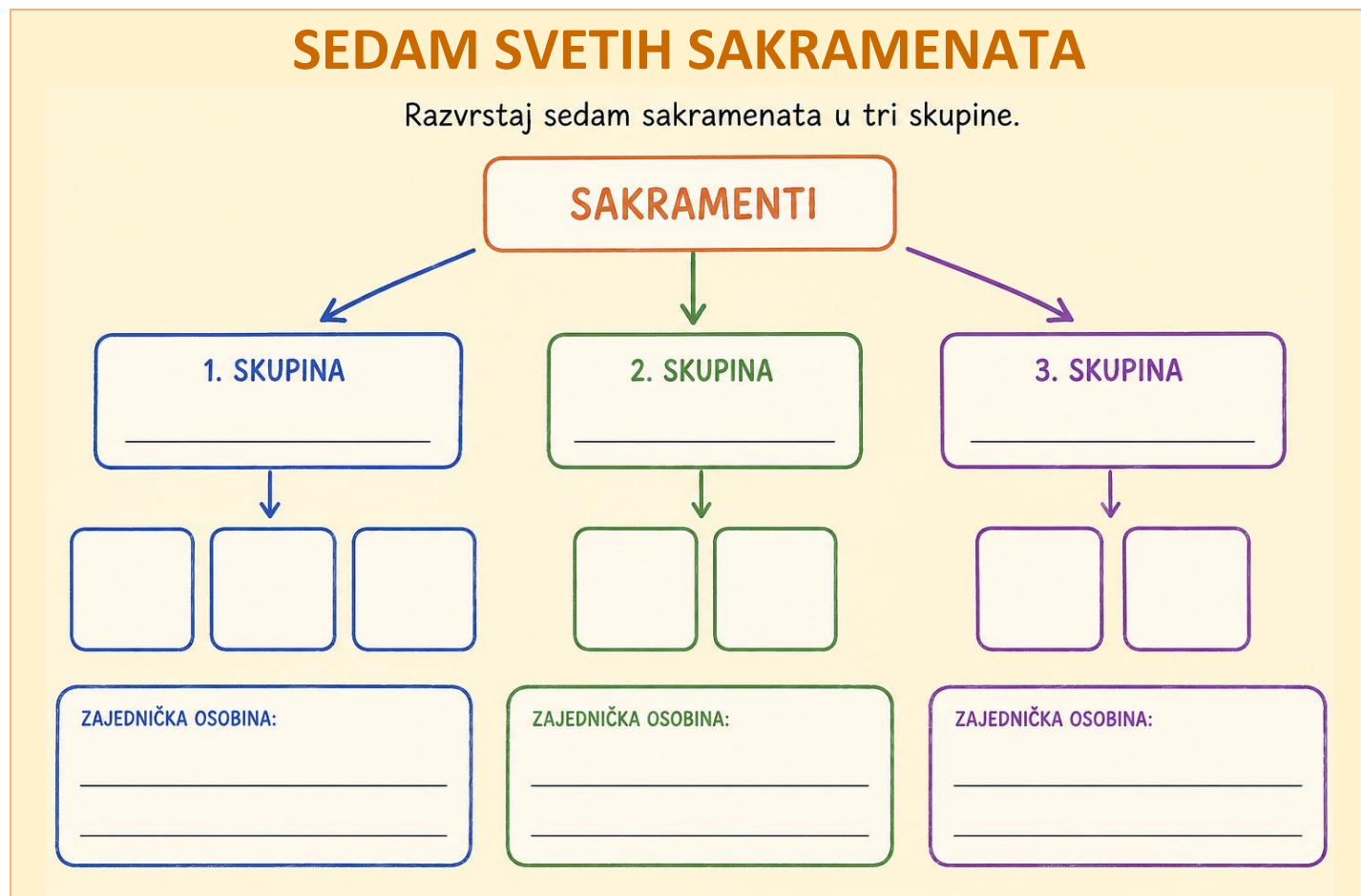
- Što je Marko mogao vidjeti na fotografijama? (Ljude, vodu, ulje, kruh, ruke, prstenje i druga obilježja slavlja.)
- Što se nije moglo fotografirati? (Božju milost i nevidljivo Božje djelovanje.)

Pouka: Sakramenti prate različite trenutke života, ali u svima djeluje isti Bog koji čovjeku daruje svoju blizinu i milost.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 8 minuta)

Učenici će dovršiti kratku umnu mapu tako da sedam sakramenata razvrstaju u tri skupine.

Rješenje: inicijacija – krštenje, potvrda, euharistija; ozdravljenje – pomirenje, bolesničko pomazanje; služba zajednice – sveti red, ženidba.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 96–99 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 7 minuta)

Učenici odgovaraju TOČNO / NETOČNO. Kod netočnih tvrdnji moraju ispraviti samo pogrešan dio.

- Sakramenti inicijacije su krštenje, potvrda i euharistija. (TOČNO.)
- Bolesničko pomazanje pripada sakramentima u službi zajednice. (NETOČNO – pripada sakramentima ozdravljenja.)
- Vidljivi dio sakramenta može uključivati tvari, riječi i geste. (TOČNO.)
- Milost je predmet koji možemo vidjeti i izmjeriti. (NETOČNO – milost je nevidljivi Božji dar.)
- Djelitelj svetoga reda je biskup. (TOČNO prema digitalnom tekstu.)
- Krštenje, potvrda i sveti red prema digitalnom tekstu utiskuju neizbrisiv trag. (TOČNO.)
- Učinak sakramenta ovisi o osobnoj svetosti djelitelja. (NETOČNO – ne ovisi o svetosti djelitelja.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad, rad u paru ili rad u skupinama, 10 minuta)

Učenici će uvježbavati znanje o sakramentima putem interaktivne igre „Pucanje balona“ na digitalnoj platformi wordwall.net.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Nedigitalna alternativa: Vjeroučitelj će podijeliti 14 kartica: sedam sakramenata i sedam pripadajućih skupina / životnih svrha. Učenici u paru najprije pronalaze parove, a zatim ih razvrstavaju u tri velike skupine.

SAKRAMENT	PRIPADA / SVRHA
krštenje	ozdravljenje – bolest i nemoć
potvrda	ozdravljenje – novi početak
euharistija	služba zajednici – služenje Crkvi
pomirenje	služba zajednici – obitelj i zajednica ljubavi
bolesničko pomazanje	inicijacija – ulazak u Božji život
sveti red	inicijacija – hrana duše
ženidba	inicijacija – odrastanje / učvršćenje

Aktivnost 20: Mikropauza (*frontalni rad, 2 minute*)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonetka, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Brza jezična igra: vjeroučitelj kaže jedno slovo, npr. M. U parovima učenici imaju 15 sekundi pronaći tri obične riječi na to slovo: ime, životinja, predmet. Drugi krug ide s drugim slovom. Nema eliminacije ni bodovanja. Na znak „DOSTA“ svi spuštaju olovke i nastavlja se rad.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Zašto je korisno sakramente povezivati s važnim životnim trenutcima? (Pokazuje da Bog čovjeka prati u različitim potrebama i pozivima.)
- Što nam pomaže da sakramentalni znak ne promatramo kao „samo vodu“, „samo ulje“ ili „samo riječ“? (Vjera i razumijevanje da po sakramentu djeluje Krist i daje milost.)
- Koji sakramenti posebno pomažu u novome početku i bolesti? (Pomirenje i bolesničko pomazanje.)
- Kako sveti red i ženidba služe zajednici? (Sveti red služenjem Crkvi; ženidba izgradnjom bračne i obiteljske zajednice ljubavi.)

Sinteza:

Učenici će usmeno ili u bilježnici sažeti: SEDAM – nabroji sedam sakramenata; TRI – imenuj tri skupine; JEDAN – napiši jednu rečenicu koja odgovara na središnje pitanje.

Mogući odgovor: Sedam sakramenata prati važne trenutke života, razvrstavamo ih u tri skupine, a u svakome vidljivi znakovi upućuju na Kristovo djelovanje i Božju milost.

Radni predložak:

Kako sedam sakramenata prati važne trenutke života i po vidljivim znakovima daruje Božju milost?

SEDAM	TRI	JEDAN
_____	_____	_____

Zaključak vjeroučitelja: Sedam svetih sakramenata prati čovjeka kroz ključne trenutke kršćanskoga života. Različiti su po znakovima i svrsi, ali u svima djeluje isti Krist: po vidljivim znakovima daruje nevidljivu milost, jača vjeru, ozdravlja i šalje na služenje.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati najvišu stepenicu koju mogu samostalno ostvariti: nabrojiti sedam sakramenata; razvrstati ih u tri skupine; objasniti vidljivi i nevidljivi dio.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 96–99.

Ili:

Učenici će u bilježnicu nacrtati tri velika kruga za tri skupine sakramenata i u svaki upisati pripadajuće sakramente.

Izborna domaća zadaća: Učenici će s članom obitelji pogledati jednu opću fotografiju sa sakramentalnoga slavlja iz obiteljskoga albuma, ako je imaju, i zapisati samo koji se vidljivi znakovi na njoj mogu prepoznati. Fotografiju ne trebaju donositi u školu.

Završna molitva:

Gospodine Isuse, hvala Ti za sedam sakramenata po kojima ostaješ blizu svome narodu. Hvala Ti što nas primaš, hraniš, opraštaš, jačaš u bolesti i zoveš na služenje. Daj da vidljive znakove primamo s vjerom i da Tvoja milost donosi plod u našem životu. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	14 minuta
Aktivnost 3: Tri skupine – sedam darova	6 minuta
Aktivnost 9: Sveti red – služenje zajednici	6 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	5 minuta
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i molitva	7 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje aktivnosti ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici nabrojiti svih sedam sakramenata?
- ☐ Mogu li ih razvrstati u sakramente inicijacije, ozdravljenja i one u službi zajednice?
- ☐ Mogu li povezati sakramente s važnim trenutcima i svrhama u životu?

- ☐ Mogu li objasniti vidljivi dio (tvari, riječi, geste) i nevidljivu milost?
- ☐ Mogu li prema digitalnom tekstu navesti tko prima sveti red, koje su njegove službe i tko je djelatelj?
- ☐ Mogu li razlikovati sakramente koji se prema digitalnom tekstu primaju jednom od onih koji se mogu primiti više puta?